

Sevim Ak

Kapak Resmi: Sedat Girgin

GAZETE FISILTILARI

10
basım

CAN
ÇOCUK

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Sevim Ak GAZETE FISILTILARI

Kapak Resmi: Sedat Girgin

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Ebru Akkaş Kuseyri
İç Tasarım: Gözde Bitir Tufan
Tasarım Uygulama: Güldal Yurtoğlu

1. Basım: 2014

10. Basım: 3000 adet, Mart 2022

ISBN 978-975-07-1860-1

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2014

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul

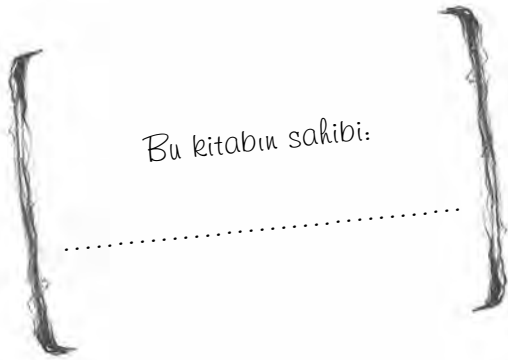
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaacılık Rekl. San.
ve Tic. Ltd. Şti.; Sertifika No: 43087; Adres: Maltepe Mah.
Gümüşsuyu Cad. No:16 Topkapı, İstanbul

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Sevim Ak

Samsun'da doğan Sevim Ak, 1976'da Yıldız Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği'nden mezun oldu. Biyokimya uzmanlık eğitiminin ardından yirmi beş yıl Heybeliada Sanatoryumu'nda ve özel kliniklerde çalıştı "Oyun oynamaya" benzettiği yazma tutkusunu öğrencilik yıllarına uzanan Sevim Ak'ın ilk öyküsü 1985'te, *Cumhuriyet* gazetesinin pazar ekinde yayımlandı. İlk çocuk kitabı *Uçurtmam Bulut Şimdi* (1987), yayımlandığı yıl Akademi Kitabevi Çocuk Edebiyatı Öykü Ödülü'nü kazandı. *Düşlere Sobe* adlı çocuk oyunu İstanbul Şehir Tiyatroları'nda, *Horoz Adam ve Korsan* adlı kitabından aynı adla uyarlanan oyun da Ankara Devlet Tiyatroları'nda sahnelendi. *Horoz Adam ve Korsan*, aynı zamanda Uluslararası Çocuk ve Gençlik Kitapları Kurulu'nun (IBBY) "Engelli Çocuk ve Gençlere Dair Göze Çarpan Kitaplar" kataloğuna seçildi. 2000-2007 arasında, İLKİYAR Vakfı'nın Gezici Projeleri kapsamında, ODTÜ'nün desteğiyle 160 yatılı bölge okulu ve 30 köy okulunda gerçekleştirdiği öykü okuma ve yazma etkinliklerindeki anı ve izlenimlerini, *Güneşin Çocukları* adlı kitapta topladı. Bu etkinliklerin sonuçları Fransa'da *Lignes D'Ecrites*'ün çeşitli sayılarında da yayımlandı. Çocuklar için otuzdan fazla kitap kaleme aldı. Bazı kitapları Almanca, Arapça, Korece ve Felemenkçe'ye çevrildi. *Kırk Şemsiye* adlı resimli öykü kitabı, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (ÇGYD) tarafından 2006 yılının En İyi Resimli Kitabı seçildi. 2009'da Astrid Lindgren Anma Ödülü, 2012'deyse Hans Christian Andersen Ödülü gibi çocuk edebiyatının Nobel'i kabul edilen, iki prestijli ödüle aday gösterildi. Televizyon çocuk programları için senaryolar, *Leylak Kardeş* adlı animasyon dizi için öyküler yazdı. Çocukların sorunları üzerine düşünürken kendini hep yeni bir kitabın içinde bulan Sevim Ak, İstanbul'da yaşıyor. Şehrin özellikle çok sevdiği sokaklarında ve adalarında, kedilerin ve martıların eşliğinde bambaşka hayatları ve hayalleri öyküleştiriyor.

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

AZ BUÇUK TEO
BABAMIN GÖZLERİ KEDİ GÖZLERİ
ÇİLEKLİ DONDURMA
DALGALAR DEDİKODUYU SEVER
DOMATES SAÇLI KIZ
DÖRTGÖZ
ESKİLER ALIRIM
GEMİCİ DEDEM
GÖKTE BİRİ VAR
GÖZLERİNDE GÜNEŞ VAR
HOROZ ADAM VE KORSAN
KARŞI PENCERE
KIRIK ŞEMSİYE
KÜÇÜK SIRLAR
LODOS YOLCULARI
MAHALLE SİNEMASI
MELO
PEMBE KUŞA NE OLDU
PENGUENLER FLÜT ÇALAMAZ
PUF, PUFPUF, CUF, CUF CUF VE CİNO
PULDAN TAŞTAN LAHANADAN
SAÇLARINDA SORU İŞARETLERİ
SAKIZ KIZIN GÜNLERİ
SEN, BEN, ELMA AĞACI
SICAK ÇİKOLATALI YOLCULUKLAR
ŞARKINI DENİZLERE SÖYLE
TOTO VE ŞEMSİYESİ
TOTO'NUN SINIFI
UÇURTAMAM BULUT ŞİMDİ
VANİLYA KOKULU MEKTUPLAR

Afi ve Kozi

Afi okuldan çıkmış, öfkesi burnunda eve koşuyor. Canı sıkıldığında yalnız kalmaya dayanamaz. Beynini kurtlar didikler sonra. Uyumalı ya da laf ebeliği yapmalı, dünyasını karartan ne varsa dipsiz bir çukura kusup rahata ermeli. Annesi ve babası tüm gün çalışıyor, evde kimse yok aslında. Ama Afi için var. Yıllardır dönüşünü beklediği ikizi Kozi, iyi ki uzun bir süredir onu yalnız bırakmıyor. Kozi, kardeş gibi bir kardeş sayılmaz gerçi. İkizler birbirine benzer ya da andırır. Oysa Kozi bilinmedik bir gezegenden dünyaya düşmüş sanki.

Afi'nin doğumundan 28 dakika sonra ikizi doğmuş. Afi, gelişmesini tamamlamış, sağlıklı, pembe yanaklı bir bebekmiş. Kozi ise anne karnında yetersiz beslenmiş. 1,5 kilo var yokmuş. Doğumdan hemen sonra soluk alma problemleri çekince kuvöze konulmuş. Hastanede geçirdiği on iki günün sonunda ak-

ciğer yetersizliğinden yaşama elveda demiş. Evlerinin bahçesindeki manolya ağacının altına gömülmüş. Pembe kalp biçiminde mermerin dikili olduğu çakıltaşlarıyla çevrili küçük alana.

Afi henüz iki yaşındayken ağaca ve pembe mermere baktığında küçük bir kızın kendisine gülümseydiğini görürmüş. Çatı tamircisinden bakkala, komşu teyzeden kahvehanenin çaycısına her önüne çıkanı çekermiş. Ağaçların nasıl beslendiği, büyüdüğü, kendisini nasıl algıladığı konusunda sayısız soru sorarmış.

“Nasıl su içerler?”

“Ne yemek yerler?”

“Bizim bilmediğimiz neleri bilirler?”

“Kökleri yerin altında sıkıntıdan patlamaz mı?”

“Bir ağaç kökleriyle mi düşünür?”

“Sararmış, kurumuş yapraklar nasıl olur da baharla geri döner?”

“Kozi ağacın çiçeğinde mi, yaprağında mı, nasıl anlarım?”

Afi küçücükken iştahsız bir çocukmuş. Halı tüyü, şampuan, bulaşık deterjanının tadına nazlanmadan bakarmış. Meyve, sebzenin ise adını duyduğunda yüzü ekşirmiş. Elmasını, armudunu annesiyle bahçede dolanarak, ilk ısırığı kertenkeleye, salyangoza, ispinoza tattırarak zar zor yermiş. Hele manolya ağacının altında oturmakta aşırı ısrarı annesini çıldırtmış.

Annesi, “Bir manolyaya, bir Afi’ye,” demeden, ağzına bir lokma attıramamış.

Yağmur yağmasın, rüzgâr sert esmesin delilenirmiş çocuk. “Manolyaya şemsiye asın,” diye tutturmuş. Battaniye, el örgü kazak, çorap, havlu, naylon örtü eline ne geçirirse gövdesine sarmaya kalkarmış.

O günlerde Afi’nin bu davranışlarının ikizini koruma içgüdüsünden kaynaklandığını kimse sezmemiş. Oğlan, ikizinin ağacın bir yerinde yaşadığına inanıyor ve onu izlediğini bal gibi biliyormuş oysa.

Aylar, aylar sonra beklediği an gelmiş. Kozi beş yaşındayken manolyanın dallarını aralayıp Afi’ye görünmüş.

Dedesini kaybettiği, en karanlık gününde hem de.

Kozi’nin gözbebeklerinden fıskıran yaşam enerjisi, dedesinin sözüyle, “Ölüm diye bir şey yok,” de-dirtmiş.

“Bir tohuma can vermek, yaprağın öz suyuna karışmak, bir böceğin kanadını güçlendirmek yaşama sana öğretilenden başka türlü katılmaktır,” dermiş dedesi. “Son yoktur.”

Kozi de bir manolya çiçeğiyle yeniden doğmuşsa? Gerçekten geri geldiyse...

Görmüş geçirmiş dedesi Afi’nin bu türden sorularına asla “Hayır,” yanıtını yapıştırmamış.

“Neye inanıyorsan doğru odur,” dermiş üstelik. Oh!

Afi, inanmış ve geç bile olsa buluşmuş ikiziyle.

Afi ikiziyle taban tabana zıt. Hiçbir konuda aynı düşünmüyorlar. Yine de Afi kardeşiyle tartışmanın garip çekiciliğine kaptırmış kendini.

“Beynimin sol lobunu didikleyen kurtları sağ lobuna taşımakta becerikli bir tek,” dese de işte bugünkü gibi Kozi’yle buluşacağı ana doğru koşturuyor.

Afi'nin Yayları Atmış!

Afi'ye evin yolu çok uzun geldi bu kez. Kapıyı acil ihtiyaç molası almış sabırsızlığıyla tek omuz vuruşuyla açtı. Ayakları birbirine dolanıyor, neyi nereye koyacağını bilemiyordu. Şapkasını sabahtan beri kahvaltı masasında duran çaydanlığın gagasına taktı. Elini yıkarken banyoda ayakkabılarını çıkardı.

“Ne beter gün!”

Aynadaki beti benzi atmış suratını tükürüğüyle suladı. Saçlarına sabah sürdüğü jöle erimiş, tepesindeki tutam, dik duracağı yerde alına yapışmıştı. Aynadaki görüntüsünü iki eliyle kapadı.

“Yıkıl karşımdan çamaşır suyunda erimiş böcek,” diye bağırdı.

Odasına kolları ayaklarına degecek kadar çökük girdi. İçinden çıktığı gibi dağınık yatağına sırtüstü lap diye düştü.

“Aaaaaoovvv!”

Sırt çantasını çıkarmayı unutmuş. Sırtına battı çantadaki sivri uçlular.

Çantayı saplarını kopartırcasına çekip sıyırdı bedeninden. Yine pat diye yapıştı yatağa. Boynundan aşağısını kaşıntı tutmuştu üstüne üstlük. Kolunu yakasından içeri soktu. Sırtına kaçan kuru yaprağı çıkardı.

“Off... Uykuuu... Sallanma... Gel çabuk...”

Yatağına sığamıyordu bir türlü. Habire sola itilip duruyordu. Sol kolu yataktan yere sarkmıştı.

Parmaklarıyla gözkapaklarını bastırıyordu. Uyku-yu hapsedse kurtulacaktı, onu kıvamlı bir macun gibi saran mutsuzluktan.

Yatakta bir başına olmadığını fark edince içinden sessiz bir, “Oh,” çekti. Sağ yanında yapraklar ve yabani çiçeklerle süslü ikizi Kozi yatıyordu.

Kız süpürgeotunu oğlanın burun deliğine soktu. Hapşırık illeti gelmekte gecikmedi. Aymaz kız şımırık bir kahkaha sonrası, “Neyin var yine?” sorusunu yapıştırdı.

Afi sıkı bir üfürüşle otu burnunun üstünde dans ettirdi.

“Off! Moralim bozuk. Uyumak iyi gelecek. Bir uyusam her şey geçecek. Yaylarımı attıran ne varsa silinecek!”

Kız palmiye dalıyla yelpazeledi oğlanı.

“İçini ferahlat! Ferah, ferah, çok ferah ol. Hiçbir şey üzölmeye değmez.”

Kozi'nin yüzüne yapışık duran sırtışı ve aldırışsızlığı Afi'yi sinir etmişti.

“Ayı tekmesi yemiş kadar yorgunum kızım.”

“Yorgunluktan fazlası var sende. Kim üzdü seni?”

“Uykum var!”

“Uyursan çeker giderim... Sen de öfkenle baş başa mışıldarsın.”

Giderim, sözöyle sağ gözünü araladı Afi:

“Yok, yook, gitme! Gözyaşlarımı, kirpiklerimi kucağına boca edeceğim. Pişman olma kaldığına ama. Sabah neşem yerindeydi. Tuna canımı sıktı.”

“Hani şu burnunun üstünde beni olan çocuk... Tanıştığınızda kolonyalı mendil vermiştin... Burnunu silsin diye...”

“Kuş pisledi sanmıştım. Ben o anı çoktan unuttum. Sen nasıl da unutmuyor, fırsatını bulduğun yerde gözöme sokuyorsun? Kızlarla farkımız bu işte. Elimden ne gelirdi ki? Gözlüğümün numarası artmış. O gafı yapmasam öğrenemeyecektim.”

“Bırakalım şimdi onu... Senin asıl canını sıkan şey neymiş?”

“İki hafta önce okuldan çıkarken gök güröltölü, şimşekli, sağanak yağış bastırıldığını anlatmıştım. Ben antrenmana kalacaktım, Tuna eve yürüyecekti. Kapının önüne çıkar çıkmaz sırlıslıkam oldu armut. Ben

de dakika sektirmeden koşup yağmurluğumu götürdüm. Benim çıkmam iki saati alırdı, o zamana kadar yağmur nasılsa diner, diye düşünmüştüm...”

“Ee...”

“Teşekkür bile etmeden yağmurluğu aldı gitti. Zor bir durumda biri bana yardım etse onu yakın dostum bilirim. Tuna armudu kendini tapılacak bir yaratık sanıyor. Bugüne kadar düşünmemiştim ama bugün iyice emin oldum. O gün o yağmurda eve nerdeyse cıscııldak giderek fedakârlığını ikiye katlayan ben meğerse onda zırnık iz bırakmamışım.”

“Ayy... Aman! Konuya gel... İç sıkıntım depreşiyor.”

“Tuna bugün sınıftan çıkarken başını arkaya yarım döndürerek, ‘Bahar buluşmasına hepiniz davetlisiniz,’ dedi. En arka sıradakilerin duyamayacağı zayıflıkta bir sesle.”

“Sen duydun ama...”

“Arka sırada olsam duymayacaktım. Tamamen durduğum yerle ilgili.”

“Doğum günümüze gelmiş miydi?”

“Gelmez mi? Annem bile iki gün öncesinden anesini arayarak hatırlatmıştı.”

“İcık cıcık olumsuz şeyleri nereden bulup çıkarıyorsun? Oğlan çağırılmış işte. Gitmek istersen gidersin.”

“Hadi, söyleyiş biçimini es geçeyim. Son dakikada mı haber verilir? Hediye alacak zaman bırakmadan.”

Afi iki elini cebine soktu ve tersyüz etti.

“Üstelik beş kuruşum yok.”

Kozi tombul ellerini körük gibi salladı. Afi'nin alınına düşen şekilsiz saç tomarı titredi.

“Sen kendin hediyesin. Davete gitmen yeter.”

“Of... Senin bildiğin gibi değil. Elin kolun boş gidersen beleşçiye çıkar adın.”

“Dinle... Aslında hediye vermek çok kolaydır.”

Afi iki eliyle yüzünü kapadı. Öğüt dinleyecek hali yoktu.

“Of... Kozi, sen geri gelmeseydin hayat daha kolaylaşır mıydı acaba?”

Kozi çarşafı hışırdatarak kaşındı. Yatağın yatakları titriyordu. Kanatlanıp havaya yükselecekti.

“İstersen dönmemecesine giderim.”

“Yok artık! O kadar uzun boylu değil... Hem kolay mı sandın? Unutma, biz ikiziz.”

Kozi yatağa lök gibi bıraktı kendini. Dalgalı kızıl saçları yastığa yayılmış, çiçekleri savrulmuştu.

“Ah... İkizdik. Doğduğumuz anlarda... Ama sonra... Sen bir yana ben bir yana. Ben bu dünyaya ait değilim.”

Kozi sözlerini ettikten sonra gözleri tavana dikili, kıpırtısız kaldı. Kıpırtısızlık Kozi'yle asla yan yana düşemez.

Biri parmağını şıklatsa, burnuna leylak tozu tıksa ve Kozi kıpır kıpır kıpırdasa yine. Hadi, ama!

Afi üst üste düşündüğünü yaptı. Parmaklarını şıkırdattı, kulağına saç firketesi soktu, yabani kır çiçeklerini yanaklarında gezdirdi. I-Ih... Tık yok! Kıpırtısızdı kız. Kıpırtı alıp başını gitmiş, ikizi heykel kesilmişti.

Afi gözlerini karşı duvardaki yelkenli resmine di-
kip düşünmeye başladı.

Kozi istese alır başını gider mi gerçekten? Giderse işte o zaman Afi kendi yarısını yitirir mi?

Afi Bahar Buluşmasına Katılacak mı?

Afi yatağına denizanası gibi yayılan Kozi'yi poposuyla itekledi.

“Nasıl şişmanlamayı beceriyorsun, anlamıyorum? Hamburger, tost, kremalı pasta, bol kıymalı böreğin tadını bilmeden...”

Afi ne yese öğütür. Şişmanlamaz. Dal gibidir. Dayısına çekmiş. Kozi'nin yaz kış kilosu arasında neredeyse 10 kilo fark var.

“Kışları şişmanladığımı biliyorsun. Yaz gelsin, normal kiloma inerim. Derimin altında yağ tabakası birikmezse soğuktan nasıl korunurum?”

“Kedi Fusi'den farkın yok senin. Kış gelince onun da tüyleri sertleşir, kabalaşır, kilosu artar.”

Afi başını yastığının altına soktu, gözkapaklarının üstüne bastırdı.

“Artık uyumak istiyorum,” diye bağırdı.

Kozi üst dudağında biriken kır çiçeklerinin tozlarını soluğuyla dağıttı.

“Neden ama? Yapacak yığınla işin varken.”

“Başka nasıl geçer zaman? Aklım baharı karşılar-ken...”

“Ben de uyuyayım yanında...”

“Sen bütün gece uyumadın mı?”

“Geceleri bir gözün açık, tetikte uyusana... Uyku hep burnunun üstünde tünemişken.”

“Ben başım yastığa değer değmez rüyalara karışı- rım. Sen başkasın... Yine de anlatmasan neyin peşin- den koştuğunu bilemem.”

“Yalan söylemeyeceğim. Balinaların şarkısı ak- lımı çeldi önce... Senden yüzlerce kulaç uzaktan bir koronun ritmini aksatmadan geçişini düşün... Mor- mavi karanlığa karışan ses cümbüşünü duyar da uyuyabilir misin?”

“Ay, kraliçe balarısının muhteşem konserini bir saat anlatırsın şimdi... Geçen gece öyle bir canlan- dırdın ki rüyalarımda arı kovanlarında dolandım. İşçi arılarla dans ettim.”

“Oh, oh... Yakında gönül rahatlığıyla kardeşim diyeceğim sana... Yola geliyorsun.”

“Aman, Allah korusun! Kabul ediyorum, sen fre- kansı düşük seslerin kızıydın. Ben kulaklığımdan yayı- lan, beynimi ban ban döven müziğe bayılırım. Düşük titreşimli sesler uykumu getirir.”

“Aooohhh!

“Aaa! Esneme hemen... Bu evde de bir gözün açık uyuyacaksın. Annem seni görmeden sıvışmalısın.”

“Uyumasak... Yarınki ödevine baksan... Senin işin çoktur.”

“Tarih ödevime mi? Ayyy! Nerdeyse unuttuyordum. Firavunlar ve piramitler konu...”

“Hah... Bana anlatabilirsin. Kin, ihtiras, korku öykülerine sardım şu sıralar. Seni çıtıyı çıkarmadan dinlerim, söz. Bu arada da bahar karşılaşması da göz açıp kapayana kadar biter.”

Afi uflaya puflaya kalktı. Kitaplığından iki kitap çıkardı. Parlak kaplı, büyük boy kitaptaki firavun resimlerine göz attı.

“Ayy... Bak, şu Ramses resmine. Aynı bizim Bertî! Bir kafasındaki şu bombeyi sivrilteceksin, bir de saçını kısaltacaksın. Bahar kutlamasına günler öncesinden hazırlanmıştır. Büyümüşte de küçülmüş garibim. Metalik bir kutuda taşımıştır hediyesini. Niyeyse metal kutu merakı var oğlanda. ”

“Titiz çocukmuş.”

“Çekingen, aldırışsız gözükür, derin çalışır, anlamazsın. Meço titiz sayılabilir. Hah, bak şu küçük firavuna. Meço azıcık ona benzer. Turuncu kazak hastasıdır. Gardırobunda tam sekiz turuncu kazak varmış. Kendi turuncuyu seviyor ya... Reyonların birinden portakal rengi bir hediye kapmıştır şimdi.”

YAS
10
11
12
+

Sevim Ak

Kapak Resmi: Sedat Girgin

GAZETE FISILTILARI

Satır arasındaki sırlar

Afi büyüme yolculuğundaki zorlukları taban tabana zıt ikizi
Kozi'yle aşmaya çalışıyor. Masal anlatıcısı kızı, parmaksız
küçük devî, yersiz yurtsuz sihirbazı tanıdıkça
seçimlerini netleştiriyor, özgürleşiyor.

ISBN 978-975-07-1860-1

9 789750 718601